

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 345/2018-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA]
[REDAKČIA], t. č. [REDAKČIA], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 1, čl. 2, čl. 7, čl. 12, čl. 46 až čl. 50 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 1, čl. 5, čl. 6, čl. 13 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tdo 10/2017 zo 7. marca 2018, rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 To 77/2013 z 9. septembra 2013, rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1 T 103/2012 z 29. apríla 2013, uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 Tos 92/2016 z 24. októbra 2016, uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4 Nt 105/2015 zo 4. augusta 2016, prípisom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. XVI/1 Pz 22/2017/1000-4 zo 17. januára 2017, prípisom Krajskej prokuratúry v Trenčíne č. k. 1 Kn 355/16/3300-5 z 30. augusta 2016, prípisom Krajskej prokuratúry v Trenčíne č. k. 1 Kn 355/16/3300-9 zo 7. septembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. augusta 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 1, čl. 2, čl. 7, čl. 12, čl. 46 až čl. 50 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 1, čl. 5, čl. 6, čl. 13 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Tdo 10/2017 zo 7. marca 2018 (ďalej len „namietané uznesenie najvyššieho súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 To 77/2013 z 9. septembra 2013 (ďalej len „namietaný rozsudok krajského súdu“), rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 103/2012 z 29. apríla 2013 (ďalej len „namietaný rozsudok okresného súdu“), uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Tos 92/2016 z 24. októbra 2016 (ďalej len „namietané uznesenie krajského súdu“), uznesením okresného súdu sp. zn. 4 Nt 105/2015 zo 4. augusta 2016 (ďalej len „namietané uznesenie okresného súdu“), prípisom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. XVI/1 Pz 22/2017/1000-4 zo 17. januára 2017 (ďalej len „namietaný prípis generálnej prokuratúry“), prípisom Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 1 Kn 355/16/3300-5 z 30. augusta 2016 (ďalej len „prvý namietaný prípis krajskej prokuratúry“) a prípisom krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 355/16/3300-9 zo 7. septembra 2016 (ďalej len „druhý namietaný prípis krajskej prokuratúry“).

2. Z obsahu sťažovateľom podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol namietaným rozsudkom okresného súdu uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, 2 písm. c) a písm. e) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona na skutkovom základe, že v presne nezistenom čase od 25. septembra 2011 od 17.00 h najneskôr do 26. septembra 2011 do 9.15 h na presne nezistenom mieste,

najpravdepodobnejšie v obytnom dome na [REDAKOVANÉ] presne nezisteným spôsobom v úmysle získať majetkový prospech napadol a udusil poškodenú [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], tak, že jej uzatvoril dýchacie otvory nosa a úst, čím jej spôsobil opuch pľúc a mozgu, čo viedlo k smrti poškodenej. Telo poškodenej uschoval v pivničných priestoroch predmetného obytného domu, pričom z bytu poškodenej odcudzil finančnú hotovosť minimálne vo výške 1 100 € a samotnej poškodenej z tela odcudzil zlatú obrúčku, zlaté náušnice a zlatú retiazku v hodnote 302 €, ktoré predal a následne 9. októbra 2011 po predchádzajúcej dohode s družkou [REDAKOVANÉ] v čase okolo 20.00 h z pivnice domu vyniesol mŕtve telo poškodenej vo vreci, ktoré spoločne s [REDAKOVANÉ] naložili pred vchodom uvedeného obytného domu v [REDAKOVANÉ] do batožinového priestoru osobného motorového vozidla [REDAKOVANÉ] a odviezli na odľahlé miesto nachádzajúce sa v k. ú. [REDAKOVANÉ], neďaleko mosta cez rieku Váh z obce [REDAKOVANÉ] do [REDAKOVANÉ], kde obvinený telo z vozidla vybral a odtiahol, kde bolo neskôr 16. októbra 2011 nájdené. Sťažovateľovi bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 22 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona za použitia § 38 ods. 5 Trestného zákona a § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona.

Proti namietanému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Namietaným rozsudkom krajského súdu bol zrušený namietaný rozsudok okresného súdu v celom výroku o treste podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) a ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) a pri nezmenenom výroku o vine podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku bol sťažovateľ odsúdený na ďalší nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 18 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona za použitia § 43 a § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Ostatné výroky namietaného rozsudku okresného súdu zostali týmto zrušením nedotknuté a zároveň bolo odvolanie sťažovateľa zamietnuté podľa § 319 Trestného poriadku, pretože nebolo dôvodné.

Sťažovateľ následne podal návrh na povolenie obnovy konania, ktorý bol okresnému súdu doručený 16. septembra 2015. Namietaným uznesením okresného súdu bol zamietnutý

návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania v jeho trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 1 T 103/2012 podľa 399 ods. 2 Trestného poriadku, pretože neboli zistené podmienky obnovy konania podľa 399 Trestného poriadku. Proti namietanému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote sťažnosť.

Následne sťažovateľ podal krajskej prokuratúre žiadosť o lustráciu v databáze DNA profilov (ďalej len „predmetná žiadosť“). Prvým prípisom krajskej prokuratúry bolo sťažovateľovi oznámené, že predmetná žiadosť bola z dôvodu príslušnosti a podľa § 238 ods. 2 Trestného poriadku predložená na ďalšie konanie Okresnému súdu Trenčín s tým, aby predmetná žiadosť bola predložená Krajskému súdu v Trenčíne, ktorý bude rozhodovať o opravnom prostriedku, ktorý podal sťažovateľ proti namietanému uzneseniu okresného súdu. Okresný súd predmetnú žiadosť po jej vyhodnotení vrátil späť krajskej prokuratúre ako orgánu kompetentnému na jej vybavenie. Druhým prípisom krajskej prokuratúry bolo sťažovateľovi oznámené, že nie je daný dôvod na realizáciu ďalšieho znaleckého skúmania skúmaním DNA profilu. Okresný súd totiž obnovu konania v trestnej veci sťažovateľa nepovolil a ani v rámci navrhnutých dôkazov nezrealizoval sťažovateľom požadované znalecké dokazovanie, pričom dozorujúci prokurátor proti tomuto postupu v rámci rozhodovania o povolení obnovy konania nemal žiadne námietky.

Namietaným uznesením krajského súdu bolo rozhodnuté tak, že sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože nie je dôvodná.

Následne sťažovateľ podal generálnej prokuratúre podnet, ktorým namietal zákonnosť právoplatného namietaného rozsudku okresného súdu v spojitosti s namietaným rozsudkom krajského súdu a aj zákonnosť vybavenia predmetnej žiadosti, ktorou sa domáhal vykonania lustrácie DNA profilu. Prípisom generálnej prokuratúry bolo sťažovateľovi oznámené, že na podanie dovolania proti právoplatnému namietanému rozsudku okresného súdu v spojitosti s namietaným rozsudkom krajského súdu uplynula zákonná lehota (§ 370 Trestného poriadku), a preto nie je možné podať v uvedenej veci dovolanie. V prípade zákonnosti vybavenia generálna prokuratúra uviedla, že prokurátor krajskej prokuratúry vec vybavil zákonným spôsobom, keď uviedol, že trestná vec sťažovateľa bola meritórne skončená, a teda nie je dôvod na realizáciu ďalšieho skúmania v rozsahu skúmania DNA profilu. Generálna prokuratúra ďalej poukázala na obsah

odôvodnenia namietaného uznesenia okresného súdu a namietaného uznesenia krajského súdu. V oboch rozhodnutiach, ktorými nebola povolená obnova v trestnej veci sťažovateľa, sa sudy vysporiadali aj s otázkou vykonania znaleckého dokazovania v rozsahu skúmania DNA profilu. Tieto závery považuje generálna prokuratúra za vecne správne a zákonné.

Následne sťažovateľ podal dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i) a písm. g) Trestného poriadku, t. j. že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia a že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

3. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že *„skutok, tak ako ho ustálil OS TN a KS TN ho bez najmenších pripomienok prijal, evokuje arbitrárnosť a nezohľadnenie všetkých legitímnych premís, úvah, faktov a z toho potenciálne vyplývajúcich iných záverov“*.

Sťažovateľ v tejto súvislosti uviedol, že služobný pes špecializujúci sa na vyhľadávanie mŕtvolných pachov tieto našiel iba v predmetnom aute, ale žiadne stopy po mŕtvole neboli nájdené v pivničných priestoroch, z ktorých mal sťažovateľ vyniesť telo zosnulej vo vreci. Nie je tiež mysliteľné, aby vo vreci o veľkosti 70 x 100 cm mohlo byť uložené dospelé ľudské telo vážiace 85 kg a aby mohlo byť takto vážiace telo bez veľkej námahy vnesené z pivnice.

Sťažovateľ tiež poukázal aj na nezrovnalosti vo výpovediach svedkov, ktorí vypovedali o bielej, resp. čiernej farbe vreca, keď v októbri okolo 20.00 h na území Slovenskej republiky nie je taká tma, že sa nedá rozoznať biele od čierneho.

Sťažovateľ ďalej namieta, že hotovosť vo výške minimálne 1 100 €, ktorú mal odcudziť, nebola u neho nájdená, a skutočnosť, že v byte zosnulej mali byť nejaké peniaze, je iba nepodložené tvrdenie jej syna.

Podľa názoru sťažovateľa sa všeobecné sudy nevysporiadali s premisou, že zosnulá mohla sťažovateľovi dobrovoľne dať alebo požičať veci (zlatá obrúčka, zlaté náušnice a zlatá retiazka), ktoré mal ukradnúť. Zosnulá totiž mohla vidieť, že sťažovateľ hladoval

(bol vo finančnej tiesni), a preto sa zľutovala, čím sa narúša téza motivácie sťažovateľa usmrtiť zosnulú z dôvodu finančného prospechu.

Sťažovateľ tiež tvrdí, že ak by zosnulú udusil (táto skutočnosť vyplýva zo znaleckého posudku), bola by nájdená jeho DNA na tele zosnulej (chlp, mihalnica, koža...), najmä ak mal hýbať s telom a uložiť ho do vreca. Pod nechtami nebohej (podľa sťažovateľa by sa dusená osoba mala brániť a napádať útočníka) nebolo nájdené DNA sťažovateľa. V prípade odevných zvrškov, zlata, leskima tiež neboli nájdené stopy DNA sťažovateľa. Zároveň sa pod nechtami zosnulej našli dve vzorky DNA, ktorých lustráciu všeobecné sudy zamietli.

Sťažovateľ sa tiež domnieva, že existujú stopy, ktoré by nasvedčovali eventuálnemu zápasu medzi vrahom a zosnulou, na rozdiel od tvrdenia krajského súdu. Sťažovateľ za tieto stopy považuje zlomeniny rebier, ktoré mali podľa súdneho znalca vzniknúť ešte počas života zosnulej.

Sťažovateľ zároveň poukázal na skutočnosť, že ak by vo vreci telo odtiahol, zanechalo by to na tele zosnulej stopy, čo by súdny znalec zistil. Všeobecné sudy totiž konštatovali, že podľa súdneho znalca bolo telo donesené na miesto nálezu, nie ťahané, a to až po smrti zosnulej. Svedkovia zároveň uviedli, že sťažovateľ mal telo ťahať niekoľko sto metrov až zmizol z dohľadu. Z toho podľa sťažovateľa vyplýva, že buď klame súdny znalec alebo svedkovia. Ak klamali svedkovia, mohli klamať aj v iných veciach a prispôbiť si výpovede proti sťažovateľovi. V aute sa viezli tri ďalšie osoby, nájdené sú dve neznáme vzorky DNA pod nechtami nebohej a nie je nenariadená ich lustrácia v databáze, v opačnom prípade sa mohol rozšíriť okruh podozrivých.

4. Sťažovateľ sa domnieva, že:

«Okresný súd Trenčín (ďalej len „OS TN“) odmietol prijať argumenty obžalovaného, závažnejšie však je, že sa k nim vo svojom rozsudku explicitne nevyjadril, čo je jedna zo základných podmienok spravodlivého procesu. Navyše sa OS TN vo svojom rozsudku zaoberal len otázkami smerujúcimi v môj neprospech. Nepoužil a nekládol si žiadne otázky v môj prospech, resp. sa nezoberal žiadnymi úvahami schopnými potenciálne oslabiť obžalobu, teda v prospech obžalovaného, čo je taktiež jeden z pilierov spravodlivého

procesu, aby tak nevznikli žiadne nepotvrdené alebo neprediskutované otázky a vina bola preukázaná nad všetky rozumné pochybnosti.

Vo sfére vyššie uvedeného najviac pochybil Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „KS TN“) ako orgán odvolací, teda orgán, ktorý má kontrolovať činnosť prvostupňového súdu, teda i dokazovanie, úvahy a presvedčenie senátu. KS TN si iba prisvojil účelovú logiku usvedčenia obžalovaného a de facto prevzal potvrdené, ale i nepotvrdené premisy OS TN.

V tomto prípade bolo rozhodnutie prvostupňového súdu nedostatočné, tendenčné, vnútorne rozporné a pripúšťajúce mnohé nezodpovedané otázky – teda arbitrárne, čo KS TN, ako súd odvolací ignoroval, čím nevykonal svoju úlohu (povinnosť) dôsledne. Úvahy, nezodpovedané otázky a rozumné myšlienkové kroky obžalovaného, ktoré narušajú „ucelenú reťaz“ iba nepriamych dôkazov proti obžalovanému neboli v rozumnej miere odstránené ani OS TN, ani KS TN – a preto kontrola a následné rozhodnutie odvolacieho súdu je v rozpore so základným právom na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Pochybenie NS SR vníma odsúdený v tom, že tento nepreskúmal presvedčivo a dostatočne konanie nižších súdov, ale obmedzil sa iba na všeobecné formulácie na zbavenie sa zodpovednosti na súdnu ochranu odsúdeného.

Ak by NS SR pristúpil k problematike súdnych rozhodnutí OS TN a KS TN zodpovednejšie, považoval by za potrebné nájsť odpovede prinajmenšom na tieto otázky:

a) ak fundamentálne zásada hmotnoprávneho ustanovenia trestného zákona „in dubio pro reo“ vyplýva priamo z trestného zákona SR (§ 15 a § 19), potom v situácii, kde nie je aplikovaná, sa poruší zákonné ustanovenie, t. j. právna norma vyplývajúca so zákona? A ak sa poruší fundamentálne hmotnoprávne ustanovenie, všetko ostatné je koherentne nezákonné (teória rozvetveného stromu plodiaceho hnilé ovocie) a tým pádom je rozhodnutie nižšieho súdu založené na nesprávnom, alebo nie úplnom použití hmotnoprávneho ustanovenia, čo je dovolací dôvod? Dovolanie teda malo byť prijaté a vrátené súdu nižšej inštancie, pretože sa hmotnoprávne ustanovenie (jeho podstata) použilo nesprávne, arbitrárne,

b) ak odsúdený žiadal súdy nižšej inštancie (dokonca 2x, druhýkrát skrz inštitút obnovy konania) o vykonanie niektorých dôkazov v zmysle práva na obhajobu a rovnosti zbraní, aby mal šancu ak nie priamo vyvrátiť aspoň spochybnit' tvrdenia prokurátora (obžaloby, napríklad rozšíriť diapazón podozrivých), no tieto súdy mu toto právo bez

relevantného a racionálneho vysvetlenia odmietli, porušili tým ďalšiu fundamentálnu zásadu vyplývajúcu ako z trestného poriadku, tak i z trestného zákona? Tým pádom porušili hmotnoprávne ustanovenie a právo na obhajobu, čo sú dovolacie dôvody,

c) ak medzi „iné hmotnoprávne ustanovenie“ patria aj také atribúty ako subjekt súdneho konania, objekt súdneho konania, spravodlivosť prerokovania veci pred súdom, zásada rovnosti zbraní, kontradiktórnosť súdneho konania, zákaz diskriminácie vlastnej osoby, riadne dokazovanie a obhajoba, princíp prezumpcie neviny, zásada kvalitatívnych požiadaviek na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné, tak NS SR si nevykonal svoju povinnosť v intenciách právnych a ratifikovaných ustanovení, a tým pádom porušil procesnoprávne i hmotnoprávne ustanovenia,

d) ak odsúdený namieta, že dôkazy mali byť vykonané nezákonným spôsobom, no vo svojej argumentácii sa opomenul o nich vyjadriť (vzhľadom na obšírnosť prípadu), je toto dôvod, aby sa NS SR touto námietkou vôbec nezaoberal alebo je to dôvod na to, aby odsúdený doplnil na výzvu NS SR svoje argumenty?»

5. Na základe uvedeného sťažovateľ v petite navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jeho v bode 1 označených základných práv uvedenými rozhodnutiami všeobecných súdov a prípismi prokuratúry. Sťažovateľ ďalej žiada zrušiť uvedené rozhodnutia všeobecných súdov a vrátiť vec na ďalšie konanie. Sťažovateľ sa tiež domáha, aby ústavný súd zakázal pokračovať v porušovaní základných práv a slobôd a aby prikázal všeobecným súdom obnoviť stav pred porušením základných práv a slobôd. Okrem toho sťažovateľ navrhuje aj upustenie od povinnosti nahradiť trovy konania.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti

o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv sťažovateľa namietaným rozsudkom okresného súdu a namietaným uznesením okresného súdu

10. V súvislosti s namietaným porušením označených článkov ústavy a dohovoru namietaným rozsudkom okresného súdu a namietaným uznesením okresného súdu ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd.

11. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje. Zmyslom a účelom

uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

12. Z obsahu sťažností a jej príloh vyplýva, že namietaný rozsudok okresného súdu a namietané uznesenie okresného súdu boli predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe sťažovateľom podaného odvolania, resp. sťažnosti a konania o týchto opravných prostriedkoch boli skončené namietaným rozsudkom krajského súdu, resp. namietaným uznesením krajského súdu.

Pre rozhodnutie ústavného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum sťažnosťou prezentovaného porušenia v bode 1 označených základných práv namietaným rozsudkom okresného súdu a namietaným uznesením okresného súdu.

13. Ústavou daná právomoc neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1

ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Aj podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a zákonom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

14. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

II.B K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv sťažovateľa namietaným uznesením krajského súdu, namietaným prípisom generálnej prokuratúry a namietanými prípismi krajskej prokuratúry

15. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštantne uvádza, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Preto jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

16. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

17. Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia... Trestného poriadku.

18. Podľa § 63 ods. 1 Trestného poriadku lehoty podľa tohto zákona sa počítajú na hodiny, dni, týždne, mesiace a roky.

19. Podľa § 63 ods. 4 Trestného poriadku lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojím pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

20. Lustráciou ústavný súd zistil, že napadnuté uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 24. októbra 2016 a sťažovateľovi bolo doručené 8. novembra 2016. Namietané prípisy krajskej prokuratúry boli sťažovateľovi doručené v roku 2016 a namietaný prípis generálnej prokuratúry bol sťažovateľovi doručený v roku 2017.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že sťažnosť v tejto časti bola zjavne podaná už po zákonom ustanovenej lehote uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

21. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03).

22. Z už uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

II.C K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv sťažovateľa namietaným rozsudkom krajského súdu a namietaným uznesením najvyššieho súdu

23. Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti

medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

24. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

25. Sťažovateľ v petite sťažnosti namieta porušenie čl. 46 ústavy a čl. 6 dohovoru (vo všeobecnosti); z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ konkrétne namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

26. Ústavný súd poznamenáva, že v obsahu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností a prípadné porušenie týchto práv je potrebné posudzovať spoločne.

27. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

28. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

29. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie

návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

30. Ústavný súd sa oboznámil s namietaným rozsudkom krajského súdu a namietaným uznesením najvyššieho súdu vrátane sťažovateľom prezentovaných nosných úvah, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi sťažovateľom v bode 1 označených článkov ústavy a dohovoru, ktorých porušenie namieta. Na tomto mieste ústavný súd pripomína, že v danom prieskume nebolo jeho úlohou preverovať úplnosť a správnosť skutkových zistení všeobecných súdov. Uvedený prieskum vykonal ústavný súd v medziach svojich právomocí, a teda posudzoval kvalitu odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu a namietaného uznesenia najvyššieho súdu a ústavnú súladnosť interpretácie právnej úpravy, ktorú krajský súd a najvyšší súd vo veci sťažovateľa aplikoval, inými slovami, ústavnú udržateľnosť rozhodnutí všeobecných súdov.

31. Z odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu jednoznačne vyplýva, že krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením namietaného rozsudku okresného súdu, primeraným a v okolnostiach danej veci postačujúcim spôsobom reflektoval na sťažovateľom vznesené odvolacie námietky (strana 5 namietaného rozsudku krajského súdu, ktoré ústavný súd už necituje, keďže sú sťažovateľovi známe, pozn.). Ústavný súd považuje odôvodnenie krajského súdu za zrozumiteľné a dostatočne logické, teda nemožno ho hodnotiť ani ako arbitrárne či celkom zjavne neodôvodnené alebo za extrémne porušujúce v bode 1 označené práva sťažovateľa. Ústavný súd s úvahami krajského súdu v okolnostiach danej veci nemá žiadny dôvod polemizovať alebo nahrádzať jeho právny názor svojím vlastným.

32. Ústavný súd poukazuje aj na to, že nie je tzv. skutkovým súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu vecí. Zároveň poukazuje na to, že ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“) (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris)] pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014).

33. Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Uvedené pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00; vec Pérez De Rada Cavanilles c. Španielsko, rozsudok ESLP z 28. októbra 1998). Otázku posúdenia prípustnosti dovolania rieši zákon. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľov v prípade, ak zákonné pravidlá dovolanie nepripúšťajú (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02). Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa.

34. Ústavný súd sa tiež oboznámil aj s namietaným uznesením najvyššieho súdu. Ústavný súd tiež konštatuje, že najvyšší súd ako súd dovolací v namietanom uznesení jasne a zrozumiteľne vyjadril dôvody, pre ktoré najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol (strany 5 až 7 namietaného uznesenia najvyššieho súdu, ktoré ústavný súd tiež necituje, keďže sú sťažovateľovi známe, pozn.). Ústavný súd na základe uvedeného opätovne zdôrazňuje, že právny záver najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, zjavnej neodôvodnenosti či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým poprel jeho účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010). Ústavný súd vychádzajúc zo svojej doterajšej

judikatúry poznamenáva, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu.

35. Ústavný súd v súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľa s namietaným rozsudkom krajského súdu a namietaným uznesením najvyššieho súdu tiež poznamenáva, že nie je možné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd, ako aj ktorýkoľvek iný orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09). Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

36. Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť neobsahuje žiadnu ústavne významnú argumentáciu. V súvislosti s procesnou aktivitou sťažovateľa, ktorý sa dožaduje iného, pre neho priaznivejšieho posúdenia celej veci, ústavný súd uvádza, že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa.

37. Sťažovateľ taktiež namietal, že namietaným rozsudkom krajského súdu a namietaným uznesením najvyššieho súdu došlo k zásahu do jeho základných práv podľa čl. 1, čl. 2, čl. 7, čl. 12, čl. 47 až čl. 50 ústavy a práv podľa čl. 1, čl. 5, čl. 13 a čl. 17 dohovoru. Ústavný súd však nepovažoval za potrebné zaoberať sa osobitne uvedenými článkami ústavy a dohovoru, ktoré mali byť podľa názoru sťažovateľa rovnako porušené. Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným rozsudkom krajského súdu a namietaným uznesením najvyššieho súdu a možným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nie je možné vzhľadom na to uvažovať ani o porušení základných práv podľa čl. 1, čl. 2, čl. 7, čl. 12, čl. 47 až čl. 50 ústavy a práv podľa čl. 1, čl. 5, čl. 13 a čl. 17 dohovoru.

38. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (bod 23, pozn.).

39. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

40. Nad rámec odmietnutia sťažnosti ústavný súd v súvislosti so žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu poznamenáva, že vzhľadom na konkrétne okolnosti posudzovanej veci by ani prípadné ustanovenie kvalifikovaného zástupcu nemohlo prispieť k inému rozhodnutiu ústavného súdu, pretože ani v prípade právneho zastúpenia by sťažnosť nebola spôsobilá na jej prijatie na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2018